

Ahıskalı Öğrenciler Türkiye'ye Nasıl Geliyorlar?

 Sabir ASKAROV*

Türkiye Cumhuriyeti'nin 1992 yılında başlattığı "Büyük Öğrenci Projesi" Türk dünyası için yapılan faaliyetlerin belki en hayırlısıdır. Bu proje çerçevesinde, çeşitli ülkelerde yaşayan Ahıskalılar da Türkiye'ye gelip muhtelif üniversitelerde okumaktadırlar. Bizlere bu imkânı veren Türk devletine şükran borçluyuz.

Biz bu yazımızda, projenin daha verimli olması için bizim açımızdan neler yapılabileceğinden, bu arada bazı aksaklıklardan bahsetmek istiyoruz.

1996 yılında Türkiye'nin Ahıskalılara tanıdığı 80 kişilik lisans, yüksek lisans ve doktora kontenjanıyla öğrencilerimizin sayısı Türk üniversitelerinde artmaya başladı. Ancak bu artış başarı açısından eksik kalmaktadır. Bu eksikliğin etkisi Ahıskalı öğrencilerle sınırlı kalmıyor, bu öğrenci projesinin aksamaması yanında Türkiye'nin de devlet politikası olan ve ülkenin jeopolitik açıdan hayatî önem taşıyan Ahıska bölgesine Ahıskalıların dönme çabası da olumsuz yönde etkilenmektedir. Herkes tarafından iyi bilinmesi gereken Ahıska davası, Türkiye tarafından desteklenmektedir. Bu desteğin verimliliği için ve davanın amaca doğru ilerlemesi için eğitimi ve bu davaya sahip çıkabilecek kalitede insanlara ihtiyaç duyulduğu şüphesizdir.

Yaşamakta olduğumuz zamanda iyi eğitim alma hususunda Büyük Öğrenci Projesi'nin katkıları tartışılmayacak derecede büyüktür. Ancak eğitim almak için Türkiye'ye gelen öğrencilerin çok azı mezun olabilmektedir! Bu çok vahim durumun sebeplerinden biri, buraya gelmiş olan öğrencilerin gelmeden evvel almış olduğu eğitim durumlarıdır. Her yerde olduğu gibi eğitim verenlerin yanında eğitim alanların da rolü çok büyüktür. Ahıskalıların yaşamakta oldukları memleketlerde devlet üniversiteleri çok pahalı olduğu için Türkiye'nin devlet üniversitelerinde eğitim almak için ortaokul ve lise yıllarında kendi altyapılarını hazırlamaktadırlar. Bu durum eğitimin yanında kişiliklerini de etkilemektedir. Maddî durumları iyi olmayan ailelerin çocukları için en bü-

yük umut Türkiye'de üniversite kazanmaktır. Ancak onun yanında aynı derecede Türk üniversitelerinde eğitim görmek isteyen veya en azından Türkiye'yi görme hevesiyle buraya gelmek isteyen çocuklar da var. Bunların bazıları maddî açıdan iyi durumda fakat eğitim açısından çok zayıftırlar. Bunlar, çalışkan fakat maddî açıdan zayıf olanlara göre daha avantajlı konumda olabiliyorlar. Çünkü **Türkiye'ye gelmeyi, sınavlar değil rüşvet belirliyor.** Bazı durumlarda belli bir miktar para verildiği durumda sınavı geçmiş sayılırken kimi durumlarda daha fazla para veren, listede üst sırada yer alabiliyor. Yani başka bir ifadeyle çalışmış, hazırlanmış olan gençler, parası olmadığı için sınavı kaybetmiş oluyorlar!

Bazı aileler, çalışkan çocuklarını, Türkiye'ye göndermek için bir seneden beri biriktirmiş oldukları parayı kimi dernek başkanı ve üyelerine rüşvet olarak vermektedirler. Kimileri ise bu yola başvurmak için büyük miktarda borç almaktadırlar. Bunun yanında listede yer alan isimlerin çoğu, paralı çocuklardan meydana gelmektedir. Bu, başarılı gençlerin önünün kesilmesi anlamına gelmektedir.

Eski Sovyet ülkelerinden gelmek isteyen Ahıskalı öğrencilere her yerde farklı yöntem kullanılmaktadır. Rusya'dan yaşayan Ahıskalı aileler, sınava girmeden en az 2000 dolar vermek şartıyla çocuklarını listeye yazdırıp gönderebiliyorlar. Bunların Rusya'daki derneklerle iyi ilişkiler içerisinde olmaları gerekiyor. Bu da dernekte çalışan insanların kendi çevresi ve yakınlarının daha avantajlı durumda olduğunu gösteriyor. Başarılı olan ve Türkiye'ye gelebilmek için artı çevre edinmek gerekiyor ki, bu da birkaç seneye mal olabiliyor.

2007 yılında Rusya'dan TÖMER'e gelen ikinci grup öğrenciler, T.C. Milli Eğitim Bakanlığının haberi olmadan getirilmişlerdir. Her öğrenciden 4000 dolar rüşvet alınarak Ankara'da Türkçe öğrendikten sonra sınav yapılarak üniversitelere yerleştirilecek-siniz' yalanıyla getirilmişlerdir. Ankara'da, bir buçuk ay Rusya'daki dernekle paralel çalışan bir dernekte

* Ankara Üniversitesi SBF Öğrencisi.

bekletilmişler; sonra da bilinen evlere saliverilmişlerdir. Birkaç ay sonra Türkçe kurslarına başlamış olan bu öğrenciler, sene sonunda Türkçe sınavından başarısız olmaları yanında üniversiteyi kazanmak için yapılması gereken TCS sınavı değil de YÖS sınavına girmişlerdir. Bu sınavda da yarışamaz durumdaydılar. Sonucunda parasız olan devlet üniversitelerini kazanmak için gelmiş olan öğrenciler, boşa kalıp geri ailesinin yanına dönmek zorunda kaldılar. Eğitim için verilmiş olan bunca para birilerinin cebine giderken kimileri de haksızlığa uğramış oldu. Bunca emek ve zaman, neticesiz ve sorgusuz kaldı.

Benzer durum diğer ülkelerde de yaşanmaktadır. Kırgızistan ve Kazakistan'da sınav yapılmasına karşın sınavı yine parası olan kazanıyor! Bazıları sınavda çıkan soruları çok iyi derecede cevaplasa da bunların liste başlarında bulunan yerleri, rüşvet yoluyla satın alınmaktadır. Kazananlar listesinde isminizin geçmesi için tanıdığın olacak. Bunun yanında çok büyük miktarda paran olmalıdır. Kim daha fazla rüşvet verirse kendisini o kadar garantiye almış oluyor. Bazı ülkelerde ise Ahıskalıların nüfusu az olduğu için sadece verilen kontenjanı doldurma-ya yetiyor.

Bu şekilde öğrenci getirmenin sonuçları sebep ilişkileriyle birlikte incelenmeye değer. Zira öğrencilerin geliş şekli, onun eğitim hayatını da derinden etkilemektedir. Öteden beri bilinen Ahıskalı öğrencilerin başarısızlığının kaynağı burada yatmaktadır. Bu öğrencilerin başarısızlığı kendi hayatlarını çok olumsuz etkilemenin yanında, geleceğe yönelik olarak tek umutları çocuklarının bir işe sahip olmalarını bekleyen aileleri, Ahıska Türklerinin vatana dönüş hayalini yaşayan Ahıska halkını ve bu davayı yakından izleyen ve bu yolda her türlü desteği veren Türkiye'yi de olumsuz yönde etkilemektedir.

Bu gidişin önüne mutlaka geçilmelidir. O zaman Ahıska Türklerinin milli davası uğrundaki ümitler daha da yeşerecektir.

Bizce, yapılması gereken şudur: Ahıskalı öğrencileri getirmek için yapılması gereken sınavlara Türkiye doğrudan müdahale etmeli, bu sınavları kendi eliyle yapmalıdır. Gelmek isteyen öğrenciler, bu sınavın ne tarzda olacağından önceden haberdar edil-

melidir. Sınavın yapılmasından önce hazırlık görmeleri için, yapılacak sınavın öğrencilerin almış olduğu derslerle ilgili olması gerekir. Bu sınavın mutlaka Türkiye Cumhuriyeti'nin o ülkelerdeki resmî temsilcileri tarafından yapılması veya Türkiye'den gönderilecek görevliler tarafından yapılması şarttır.

Sınavı, görevlendirilmiş temsilciler yapmalı ve sınav kâğıtlarını da kendileri titizlikle okuyarak sınavı girmiş öğrenci ve ailelerine aynı gün birkaç saat içinde bildirmelidirler. Zira zaman uzadıkça işin içine fesat karışması ihtimal dahilindedir. Bu temsilciler oradaki derneklerle hiçbir şekilde ilişki içerisinde olmamalı ve bu mesafe, görevleri bitikten sonra da korunmalıdır.

Burada ifade etmeye çalıştığımız hususlar yerine getirilirse, Türkiye'ye gelmek isteyen gençler, önceden hazırlanır ve sınavlarda hakkıyla başarı elde ederler. Ayrıca yolsuzluklar ortadan kalkar, zeki fakat fakir olan öğrenciler haksızlığa uğramazlar. Bu öğrenciler ileride de başarılı olurlar. Böylece başarılı öğrencilerin sayısı artmış olacaktır. Biz inanıyoruz ki bu başarı durumu nesilden nesile aktarılacak ve bizi bugünkü hazin durumdan kurtaracaktır. Tabii ki bu başarılar, zamanla bizim milli davamıza yansımaya değer. Zira her toplum gibi bizim de acilen yetişmiş insanlara ve kaliteli kadrolara ihtiyacımız vardır. Diğer taraftan da Türkiye'nin kaynakları israf edilmemiş olacaktır.

Özetlemek gerekirse, hakkı olanları okutmaları, yolsuzluklara fırsat vermemeli, konunun muhatapları, iyi insan yetiştirmek için gerekeni yapmalıdır. Bu yazımızın bütün ilgili taraflara bir çağrı olmasını diliyoruz ■

